

KONKANI PRIMER FOR THE BEGINNERS

Prof: R.K. RAO

Publishers
Konkani Language Institute
Kochi - 682025, Kerala

गौतमदास प्रभु होका

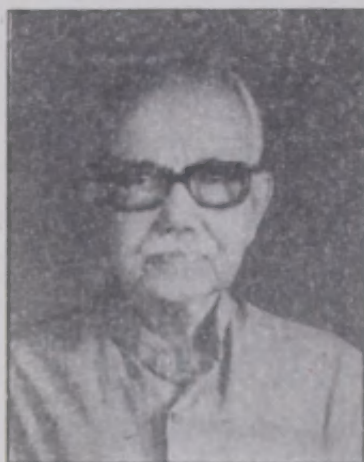
माये मोगान भेट.

आर. के. राव

3.11.2002.

KONKANI PRIMER FOR THE BEGINNERS

Prof. R.K. Rao

Prof. R.K. Rao was born at Tripunithura, Kerala, on July 4, 1914. He had his schooling at Government Boys' High School. In 1935 he took his L.R.C.H.P. Degree from the Royal College of Homoeopathic Physicians, Ernakulam. In 1942 he passed the Vidwan Examination from the University of Madras and his M.A. Degree in Hindi from the same University in 1951. From 1947 to 1975 he was Professor of Hindi at St. Albert's College, Ernakulam, from where he retired as the Head of the Department. He served as Member of Academic Council, Madras University, and was on the Expert Committee on Tribal Languages and Minor Indian Languages. In 1991 he received Sahitya Academy Translation Prize in Konkani and was honoured by All-India Konkani Sahitya Parishad Sammelan held at Mangalore. He is the recipient of Tamrapatra and Freedom Fighter Pension from the Government of India. He has published 10 books in Konkani and a large number of articles in Hindi. From 1994 to 1999 he was Director of Gandhi Darshan Programme conducted by Gandhi Peace Foundation, Cochin Centre. He is now Director of Konkani Language Institute, Cochin. *Wife : Late Yamuna Bai; Daughter : Amita V. Shenoi; Son-in-law : R. V. Shenoi; Grandchildren : Smitha and Sandeep*

Address :

Prof. R.K. Rao,
South Janatha Road,
Palarivattom, Cochin - 25
Tel. 0484-344758

Books by the Author

1. Konkani Swayam Sikshak	2. Tulsidas
3. Konkani Vyakaran	4. Konkani English Self Instructor
5. Konkani Malayalam Self Instructor	6. Venkatesh Kalyan
7. Godde Ramayan	8. Vocabulary
9. Konkani Folk Songs of Kerala	10. Konkani Primer for the Beginner

KONKANI PRIMER FOR THE BEGINNERS

Prof: R.K. RAO

Publishers
Konkani Language Institute
Kochi - 682025, Kerala

Konkani Language Institute Series No. 10
KONKANI PRIMER FOR THE BEGINNERS

By Prof. R. K. Rao

Published by
KONKANI LANGUAGE INSTITUTE
KARANAKKODAM, KOCHI - 682025

First Edition : January 2001

Copies : 1000

Copy Right : Reserved

Cover design : C.N. RAJU
Type Setting : BOOK CRAFT, KOCHI - 34, Ph: 430577
Printed at : VIANI PRINTINGS, Emakulam

PRICE : Rs. 30.00

Publisher's Note

Konkani Primer For the Beginners is a preliminary book on Konkani meant for our children in the Primary Classes.

The Konkani Language Institute have great pleasure in publishing this book which would help the children learn Konkani without much effort.

Publishers

अ

अनवास

अचल	असत	अवसर	अणभव
अभय	अरब	अनमन	अरसप
अजब	अजगर	अडचण	अनवळ
अमर	अनपत	अपचन	अवतरप

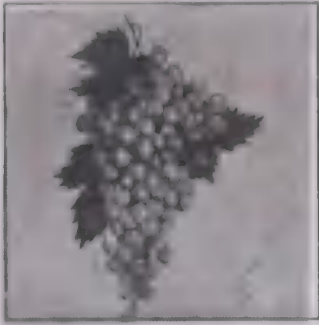

आ

आवय

आठ	आशा	आपय	आडसर
आज	आका	आसन	आयदन
आड	आयज	आटप	आयतार
आसा	आपण	आदर	आळसाय
गाय	पान	आयज	खावय
ताक	जाय	ताका	साळर

गाय तण खाता. माका फळ जाय.
ताका पान नाका. आका माका ताक नाका.
रमाक आपय. ताका खाण खावय.
काल शनवार. आज आयतार.

अं ँ

अंगूर

गांव	सांग	थंय	कांय	आमकां
नांव	पांच	थांगा	थंड	तांकां
पांव	खंय	हांगा	संत	हांकां

हांव घराक वतां. तांकां कांय नाका.
माका अंगूर जाय. आमकां नांव सांग.
पाय सकयल दवर. शारदा घरांत वता.
रमा काम करता. तांकां हांगा आपय

11

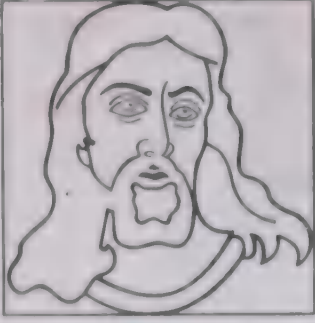
इकरा

इ इ

इनाम	पिकता	विमान	कविता
इतिहास	विकता	भितर	चांदिमाम
इमारत	चिपट	शिकता	गिरगिरावप

राम विमानांत सवार करता. मांय ताका
भास शिकयता. बावश थांगा कांकणां
विकता. तांकां कांय नाका. आयदनांत
ताक ना. आवय शारदाक आपयता.

पाठ पांच

ई

ईसा

ईद	ती	तीं	हांव	बीस
ईट	ही	हीं	आमी	तीस
पीवय	दीवय	चाकरी	चकीत	चटणी
नीवय	दिवली	कवी	दखीण	फांती

आवय ताका भास शिकयता. हांव हिंदी शिकतां. ती फळ खाता. हसती रानांत रावता. तींत आनी लिखणी हाड आनी एक वरप वरय. ती घराक वता. धांव नाका, संत चमक. बीं तकीत भात. हांव काम करतां. आमी सकाळीं पांच वरां उठयतात. तुमी खंय वतात? आमी घराक वतात.

उ उ

उंदीर

उदक	उपास	दुदी	पुलीस
उडकी	उडीद	मुदी	फुगडी
उंडी	उगडास	तुमी	मानकुराद
उपाय	उपकार	पुरप	फुलतात
उपाशी	उदकळ	लुगट	गुडगुडप

आमी भास शिकतात. शिपाय उपाशी.
कमळां उदकांत फुलतात. ही मुदी रामाली.
सीता हातांक कांकणां घालता. दिवली जळय.
तांकां उदक पीवय. ताका घर दाखय.
कास दीवन लास. उंदीर घरांत धावंता.

ऊ व

ऊव

ऊंच	हूम	तूं	दूद	धूव	सूत
ऊब	हून	तूप	पूत	सून	सूब
पाडूक	खाजूर	अंकुश	वासरूं	काजू	मूय
लाडू	खाडूं	कापूर	अंदू	कानसूल	मूस

पूता, उठ. फूलां गांथून माळा कर,
आनी तांकां दी. गाय वासराक दूद पीवयता.
वासरां दूद पितात. ताका तूप नाका. बिलूक
दूद पीवय. तूं हांगा रावनाका. सीता
जनक रायाली धूव. चांगा वचून आंगा गू.
तीन कासां माजराक णव कासां तूप.
तूं हिंदी शीक. तूं पाठशालाक वच आनी
पाठ शीक. भारत आमची माय भूंय.

ऋ ऌ

ऋषि

ऋण	कृषि	अमृत	रीषी
ऋषभ	मृग	रीण	कृमी
आगा	इसाई	उजवाड	उमास
आकार	ईंट	ऊंच	उपास

अ आ इ ई उ ऊ ऋ

1

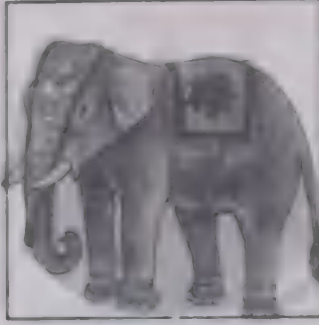
ए

1

एक

एकपण	एळू	एकवचन	केळें
एकेक	एरंड	एकदम	केळीं
एकमेळ	एकादस	एकतीस	वेगीन
करें	तळें	कितें	भुरगीं
सूळे	भुरगें	सातें	सवणें
ते	तें	हे	हें

तें पाडूक धावंता. तें कितें? मळब नीळ
आसा. भुरगीं केळीं खातात. तांकां दूद दी.
आयदनांत हून दूद आसा. सवणें रूकार
बसून गीत गायता. हांव कोची वतां.
तूं हसती फाटीर बस. चड सरलें, उणें
वरलें. ताळूव विसरून तेल दवरून नज.

ऐ

ॐ

ऐरावत

पेटै	पेटय	शिकै	शिकय	बैल
आपै	आपय	पीवै	पीवय	वैज
वरै	वरय	आवै	आवय	वैकुंठ
खावै	खावय	जैत	दैव	शैली

हांव पेनान वरयतां. राम ताका भास
शिकयता. शारदाक आपय आनी हें फळ दी.
ऐरावत देवाली हती. आवय चेरडाक
दूद पीवयता. चेडूं उदक तापयता. तो
गिलासांत चाय रकैता. तो बूक
काडून वाचता.

ओ

ओंठ

ओप	ओणोक	ओवळ	ओतुंक	ओळकूंक
ओलो	ओखद	ओडुंक	ओजें	ओरोव
घोडो	गोरो	घोरो	मोट	गोड
चेडो	चेलो	गेलो	आयलो	भुरगो
मोव	फोव	आमगेलो	तुमगेलो	तांगेलो
सोरोप	पोणोस	तोडोव	चोयता	मोग

घोडो वेगीन धावंता. आवय चोयता पोट,
बायल चोयता मोट. तो मोर मेघ देखून
नांचता. दूद गोड आसा. जळू रगत चिंवता.
जीबेक हाड ना. तो फाय हांगा येतलो.
हांव कोंकणी भास शिकतलों. तो पयर
कोची गेलो. राम परां थांगा वतलो.

औ

औषध

मौजो	कौरव	औजार	वरौपी	वरवपी
गौरव	रौरव	कौतुक	उलौपी	उलवपी

तो कोंकणी उलयता. पाडंव आनी कौरव
हसतिनापुरांत रावताले. जीवितातं कोणाकूय
रडवप सोंपें, हासवप कठीन. रोग निवारणाक
ओखद जाय. धांदपैलें पीट, सुवराय पैलें मीट.
करताना रड, खाताना गोड, कूल पळोवन चली
हाडूंक जाय, उदक पळोवन पिवपाक जाय.

ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः
के	कै	को	कौ	कं	कः

पाठ तेरा

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ए ऐ ओ औ अं अः
। ि ी ु ू ॠ ॡ ॢ ॣ । ॥

क का कि की कु कू कृ के कै को कौ कं कः

अमको आनी इनाम ईंट उंदीर
अमर आसा इंजिन ईती उदक
ऋपि एकतीस ऐन ओरवद औषध
ऋण एकदम ऐरावत ओण्डणी और

एक दोन तीन चार पाँच स सात आठ णव घा
गायक तण घाल. आकाक फळ दी.

गिरवुजीक पाकां आसात. तो घरांत आसा.

तांकां कोकणी शिकय. ताका तें अनवास दी.

हती पिडो खाता. शंभू गायक धार काडता.

पेरीक खूब पेरां आसात. तो एक बोराचो रूक.

तो घोडो घारार धावंता. हांव हें खबर नेण,

हांव जाण. गाय हामेता. तो भुरगो घराक

गेलो. आमी फाय थांगा वतले. ते हें काम

करतले. कोकणी मवाळ आनी गोड भास.

ती आमची आवय भास. ताका चड हासोव

नाका. ताका पिवचाक हून दूद जाय.

क ख ग घ ङ

कदेल खरवत गणपती घर

कणस

खाड

गणेश

घटमूट

करटें

खूळ

गाढव

घटणा

कवासो

खीण

गगन

घडियाल

करमल

खवर

गळपास

घडाय

कवड

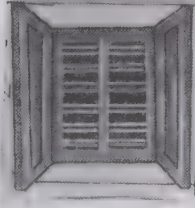
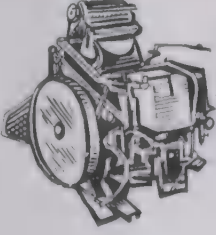
खरस

गरीब

घणियार

कीर करमल खाता. तो तीन आंगडी बसून करटीं विकता.
तूं कागद आनी पेन काडून एक बरप बरय. सांतू सांतां गेल
वाजपी घुमट वाजता. घुगूम स्कार बसून घूं घूं करता.
बोंबो स्काक गळपास घेता. रेंव पावसान ओली जाली.
ती बायल रांदनींत उजो सांपडता.

च छ ज झ ञ

चवळी छापखानो जनेल झळकें

चरवी

छाती

जीव

झगडें

चणो

छापखानो

जड

झूज

चमक

छेद

जरडो

झळक

चानी

छतरी

जळू

झाड

चिपट

छिडकी

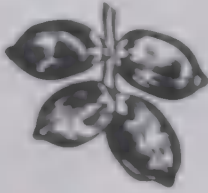
जांबूळ

झरकटप

तो चवळी ओयता. घराक जनेलां जाय. झाडाचेर कायळो बसला. मोरतू खोली पुंजायता. आमची भास आंमकां जाय. तो दीवो झिळीमिळी जाता. आयदन रांदनीर दवर. तो रवंय वता? आमकां जेवण करयां. तो खेळ जिखलो. तांची जीब वायट. विटोप ताका जाप दिता.

प फ ब भ म

पणस फफळ बलूण भरणी मडतेल

पठण	फडकी	बकरो	भगत	मचवो
पडगो	फळें	बटाटो	भगभग	मठ
पडोळें	फडफडे	बडाय	भटपण	मडकी
पणटी	फळ	बदाम	भरप	मडवळ
पळेर	फळार	वरवप	भवन	मनीस

माजर मियांवू मियावूं करता. फफळां पिकतात.

पडगो रांदणीर दवर आनी तेल घालन हापळ तळ.

पोयांची वीरी कर आनी वाळांतीक दी. तागेली बायल फाय आरपळे वतली. भुरगो फुगो फुंकून उबयता. बुयांवांत आंवो नणचाक घाला. ताका काळकांत वसचाक भय दिसता.

फूडेच उपास, तांतूय आधीकमास. फाटीचो लंगो दाखयता, बायलेन मारलेले निपयता. फाटीर मार, पोटार मार नाका. वळ कर नाका, कुटके जातले.

य र ल व

यमराज

रगडो

लसूण

वळें

यमराज

रडप

लवण

वकील

यमदूत

रगत

लकप

वखद

यजमान

रसाळ

लजेवप

वचन

यश

रखरखी

लटाफट

वचप

यादव

रडपी

लढाय

वयर

आमचे घराकडे एक सूर्णे आसा. तें आमगेले घर राखता.
ताका आमी मांस आनी शीत घालन वाडयतात.
रावळरांत राय राबता. तुं करबेवाची रोंपी वोय.
पीट वाटूचो रगडो वाडकूळो. वोय उडून झगडू वचाक नज.
यादवांगेले कुलाचे नाशाक कांडण पुरो.
लंकेंत भांगराक मोल ना. भात कांडूक
नागू, फोव खावचांक फागू. वळें कांतून सोय कर.
पोटा दुखीक लसूण आचाट ओरवद.

श ष स ह ल

शणैमाम षटकोण सरशी हती

शयन

पटक

सवर्णें

हखो

शरीर

पडंग

सकाळ

हकीम

शकून

षोडश

सकल

हजार

शरम

पडगुण

सटी

हळद

शकुनी

पडानन

सरबळी

हळडुवो

वेडीची मळसूदी सडळ जाता.

आंगणांत सोरोप आयला. पापायफळ पाचवें आसा.

सीत शिजून पेज जाली. हळदीचो रंग हळदूवो.

मळवाचो रंग नीळ. ती वायल आगंण झाडता. शेताक जाय

पावस, पूताक जाय आवस. फांतोडार सवर्णीं किळबिळतात

आज सरशी वोवया, आनी कांय वरसीं फळ खावया.

पाठ एकवीस

क ख ग घ ङ
च छ ज झ ञ
ट ठ ड ढ ण
त थ द ध न
प फ ब भ म
य र ल व
श ष स ह ळ

तांकां	थंडी	आनंद
गंगा	हांडी	अनंत
हांकां	खांबो	गांद
रंग	आंबोलो	तांचो

आमी आयज कोकणी शिकतले. तांकां हांगा आपय.

तुमचे नांव कितें?

चेरडूवांक दूद पिवंचाक दी.

भुरगीं वोब मारतात. आयज थंडी खूब आसा.

गंगा, तूं वच, बूक घे आनी वाच. आमी आंबो खावया.

पाठ बावीस

क् + या = क्या	काक्याक	थ् + या = थ्या	माथ्याक
ख् + या = ख्या	पाख्यार	द् + या = द्या	विद्या
ग् + या = ग्या	भुरग्याक	ध् + या = ध्या	ध्यान
च् + या = च्या	घरच्या	न् + या = न्या	मोन्याक
ज् + या = ज्या	तुज्या	ब् + या = ब्या	आंब्याक
ठ् + या = ठ्या	गोठ्यांत	ल् + या = ल्या	तागेल्या
ड् + या = ड्या	धोड्याक	व् + या = व्या	दाव्यान
ण् + या = ण्या	सवण्याचो	ह् + या = ह्या	ह्या
त् + या = त्या	कित्याक	ळ् + या = ळ्या	केळ्याक

काक्या, तूं गोयां गेललोवे? ह्या कपांत चाय ओत.
पाख्यार वसून कायळो रडता. त्या भुरग्याक हांगा
आपय. घरच्या मोगरेक परमळ ना. तुच्या
बापाचे नांव कितें? हती सुकली म्हण गोठ्यांत
वांदनात. धोड्याक पाय चार. त्या सवण्याचो
पाय मडलो. तो कित्याक हांगा येता? कायळो
ताच्या माथ्यार हागलो. विद्यावंताक सगटय भौमान
देखतात. तूं सिकवणेर ध्यान दी. मोन्याक
उलोवंचाक जायना. आंब्याक फूल आयलां. दाव्यान
गेलार रवंय पावंतलो? तूं फाल्या हांगा यो.
केळ्या धड्याचीं केळीं सरलीं.

पाठ तेवीस

क् + का	= क्का	फक्की
क् + ता	= क्ता	शक्ती
त् + ता	= त्ता	सत्तेरा
न् + ना	= न्न	जेन्ना, तेन्ना
न् + हा	= न्हा	न्हय, न्हा, न्हेस
म् + हा	= म्हा	म्हाका, म्हारू
श् + टा	= श्टा	उश्टे, उश्टे
श् + णा	= श्णा	उश्ण, उश्ण
ष् + णा	= ष्णा	विष्णु
स् + का	= स्का	पुरस्कार
स् + ता	= स्ता	पुस्तक, म्हस्त
व् + हा	= व्हा	व्हेरेत, व्हेकल
ल् + हा	= ल्हा	ल्हाइ

हांकां फकत पांच आंबूल्यो दी. लुक्माक शक्ति ना.
रामाक सत्तेरा आंबे दी. जेन्ना गोविन्द गावांत येतलो तेन्ना
हांव तागेथंय वतलों. न्हा, न्हेस आनी देवळां वच. तो म्हाका
म्हारू म्हणता. कश्ट काळ्यार नश्ट जावना.
चैत्र मासांत उश्ण चड. विष्णूलें घर व्हड आसा.
वामून तांकां पुरस्कार वांटून दिता. तें कदेल कोणे व्हेल्लें?
जातलें जड, व्हावंतलें बोड, पाया कसले जाळ?
भात भाजून ल्हाय करतात. झाड तकीत फळ.
जाणतल्याक सूत, नेणतल्याक भूत. गोयांत वचून पोयं घेतले.

पाठ चोवीस

ट् + टा =	ट्टा, ट्टा	पिट्टोळ, पिट्टोळ
ठ् + ठा =	ठ्ठा, ठ्ठा	अठ्ठावन, अठ्ठावन
ड् + डा =	ड्डा, ड्डा	कुड्डो, कुड्डो, पड्डो
द + दा =	द्दा, द्दा	उद्देश
ल् + ला =	ल्ल, ल्ला	उल्लेख, जाल्लो
ळ + ला =	ळ्ळा, ळ्ळा	फाळ्ळें, पाळ्ळें, उळ्ळाल

ताणे म्हजे पाय घट्ट धरले. वेंकटेश
नाल्ल भेतून कातळी खाता. फांतोडार
उठ आनी न्हावन देवळांत वचून देवा
नमस्कार कर. पिड्डुको काळे रंगाचे वारीक
मणी आसात. मुरळी म्हादाळें वाजता.
ताणे सागंचे वद्द. कोल्लो रानांत रावता.
सुमतीन पूलांचो झल्लो केल्लो आनी माथ्यांत
माळ्ळो. भुरग्यानी आयदनांत उदक हाळ्ळें.
हतीर वसून मागुन्हयें, धोडयार वेसून कुरवून्हयें.

पाठ पंचवीस

क् + रा	=	क्र	सुक्रार
ज् + रा	=	ज्रा	वज्र
त् + रा	=	त्रा	सत्री
द् + रा	=	द्रा	पाद्री, समुद्र
श् + रा	=	श्ना, श्रा	आश्रम, आश्रम
ह् + रा	=	हा	ह्रस्व
र् + या	=	र्या, -या	सूर्य, सू-य
र् + घा	=	र्घा	दीर्घ
क् + षा	=	क्षा, क्ष	अक्षर
ज् + ज	=	ज्ञा	ज्ञान, आज्ञा

वावली हांगा सुक्रारा पावली. ब्रह्स्तार जाल्यार सुक्रार.
इंद्रान वज्रायुधान वृत्तासुराक मारलो. पावसाक धरूक सत्री जाय.
खार्यालो पुरोहित पादरी. करट्यांतलें उदक मूयेक समुद्र.
प्राचीन भारतांत मुनियांगेलीं जायतीं आश्रमां आशिल्लीं.
ह्रस्व आनी दीर्घ अशें दोन तरां कुरू आसात.
सूर्य सकाळीं उदेता आनी सांजे अस्तमता.
पांच रुपयांचे चिल्लर हाड. तो मरणाक भियेना. ईश्वर आमकां
सगटांक रक्षण करता. कृष्णु विष्णूलो अवतार.
संतांगेलीं उतरां अमृतावरी गोड. हृदयांत काळुक नज.
देव सर्वांकय रक्षण करता. गुस्गेली आज्ञा शिष्यानी
मानुंक जाय. गुस्समान ज्ञानी कोणेय ना.

कुड्डो (कुरडो) आनी थोंटो

रवंय एक गावांत दोगं मनीश आशिल्ले.

एक कुड्डो आनी एक थोंटो.

दोगंय व्हड दोस्त आशिल्ले.

तांचें जीवन भो कश्टातं आशिल्लें.

कुड्ड्याक देखू येना, थोंट्याचान चमकूक कश्ट.

एक दीस थोंट्यान कुरड्याक म्हळें :

‘आमकां दुसरे गावांक वचा.’ कुरड्यान ‘हाय’ म्हळें.

कुरड्यान थोंट्याक खांदार बसयलो.

थोंट्यान कुरड्याक वाट दाकयली आनी सन्त सन्त च

चलत दोगंय मेळन नवे गावांत पावले.

KONKANI

According to Sahyadri Khanda of Skanda Purana, the whole of the West Coast of India was divided into seven provinces with the generic name of SAPTA KONKANAS. They are Saurashtra, Konkana, Karhada, Karnata, Taulava, Kerala and Barbara. Konkana consisted of North Konkana known as Aparanta and South Konkana comprising Goa. The term Konkani is derived from Konkana. Konkani speakers are found in the districts of Ratnagiri, Savantavadi within Maharashtra state, the Goa State, Karwar, Haliyal and Supa, talukas of North Karnatak. Konkani is also spoken in the South Canara district of Karnataka and the coastal areas of Kerala especially in Cochin.